

cu caracter special, membrii delegației române au avut, în majoritatea lor, o serie de intervenții unanim apreciate, contribuind, prin eforturile lor, la o mai bună cunoaștere a realităților sociale din România și la răspândirea unei imagini adecvate despre țara noastră în lume. Numeroși sociologi din diferite țări au ținut să stea de vorbă cu participanții români, s-au interesat de problemele specifice țării noastre în perioada de tranziție, urmind revoluției din decembrie, și au promis să acorde ajutor și asistență (prin cărți, informații, invitații la diferite manifestări și burse) mișcării sociologice din România. Ca urmare a activității depuse în comitetele de cercetare, dr. Oscar Hoffman a fost ales (prin vot secret) membru al Comitetului executiv al Comitetului de cercetare nr. 26 („Sociotehnică. Sociologie aplicată”), iar dr. Sorin M. Rădulescu a fost primit ca membru în comitetul de cercetare nr. 29 („Devianță și control social”). De asemenea, ca urmare a cererii depuse de delegația Academiei Române, dr. Dan Banciu (Institutul de Sociologie) a fost și el cooptat ca membru al Comitetului de Cercetare pentru Sociologia devianței și Controlului Social.

În ansamblul ei, participarea sociologilor din România (la care s-a adăugat cea a d-lui Silviu Brucan - participant la Simpozionul dedicat schimbării structurilor sociale și interdependenței globale: „Hegemonie și dependență internă și externă”) a fost deosebit de utilă, cu atât mai mult cu cât relațiile mișcării sociologice românești cu mișcarea sociologică internațională au fost, în ultimul deceniu, mai puțin decât sporadice. Practic, la ultimele două congrese mondiale de sociologie (Mexic, 1982 și India 1986) mișcarea sociologică din țara noastră nu a mai fost reprezentată ca o veritabilă comunitate științifică sociologii din România trăind o perioadă de izolare totală, de adevărată „carantină” față de preocupările științifice internaționale. Eforturile întreprinse de Academia Română, de Asociația Sociologilor din România și de alte organizații și instituții românești pentru multiplicarea contactelor științifice internaționale s-au dovedit benefice și ele trebuie continuate pentru a restitui eforturilor oamenilor din știință în general, ale sociologilor în special dimensiunea internațională, pentru refacerea imaginii științei, implicit a sociologiei românești peste hotare.

dr. SORIN M. RĂDULESCU, dr. OSCAR HOFFMAN

Prima Conferință EASA, Coimbra, 31 august—3 septembrie 1990

„Nu sint cituși de puțin sigur a cui a fost ideea. Despre o asemenea asociație se vorbea de câțiva ani. Unele propuneri fuseseră avansate în echip nesistematic. Ca multor altor colegi, presupun, îmi ajunseseră și mie la ureche unele zvonuri, de un fel sau altul”. Așa își începea Adam Kuper — profesor la Brunel University din Marea Britanie — nota de înștiințare privind înființarea Asociației Europene a Antropologilor Sociali (European Association of Social Anthropologists, în codificarea internațională: EASA). Hotărîrea înființării a fost luată în ianuarie 1989 la Roma, unde s-au întâlnit câțiva dintre reprezentanții generației aflate în plină vigoare ai acestei discipline. Dincolo de imperativul comunicării și contactelor profesionale între specialiști, motivația care a stat la baza înființării acestei asociații a fost recunoașterea existenței unei tradiții europene în antropologia socială, tradiție diferită de cea americană. S-a subliniat, totodată, că antropologia socială este o disciplină specifică și că ea nu trebuie confundată cu folcloristica sau cu etnologia.

Întemeiată de un grup de inițiativă, EASA și-a trăit primul său moment de largă participare sub forma unei conferințe. Prima Conferință EASA a avut loc la Coimbra, în Portugalia, între 31 august — 3 septembrie 1990. Evenimentul s-a petrecut într-un aer de dublă festivitate: întâi, pentru că era vorba de o conferință inaugurală, iar în al doilea rând, pentru că această conferință a fost integrată unei suite de manifestări prilejuite de împlinirea a 700 de ani (da, șapte secole!) de la întemeierea Universității din localitate. (De altfel, straniul farmec medieval al Coimbrei s-a conservat în mare măsură pînă astăzi, emanat ca izbitoare și statornică impresie din monumentele vechi, dar mai ales din străzile înguste și întortocheate care îți cer să le urci gîfîind pînă la platoul din virful colinei, unde se situează, cu coroana ei de ziduri bătrîne, Universitatea. Aveam să regăsim același aer străvechi în Palatul San Marcos, la o recepție oferită acolo de gazde, și în ecourile exotice ale muzicii tradiționale portugheze ce au răsunat atunci din block-flöte, din mandolină — există un model portughez al acestui instrument —, dar mai ales din sanfonă, vechi instrument autohton — azi dispărut — cu coarde fricționate de o roată, aceasta fiind pusă în mișcare manual.)

Conferința s-a deschis în seara zilei de vineri, 31 august, cu o prelegere susținută de Prof. Ernest Gellner (Anglia), o autoritate în domeniu.

Lucrările Conferinței au cuprins, în principal, patru „paneluri” (mese rotunde), fiecare cu cîte șase vorbitori. Sîmbătă, 1 septembrie, au avut loc primele două paneluri : panelul 1 — „*Conceptualizarea societăților*” (*Conceptualising Societies*), condus de Adam Kuper, cu contribuții susținute de Frederiek Barth (Oslo), Ulf Hannerz (Stockholm), Daniel de Coppet (Paris), Philippe Descola (Paris), Maurice Bloch (Londra), Marilyn Strathern (Manchester) ; și panelul 2 — „*Construcția genurilor*” (*Constructing Genders*), condus de Teresa del Valle (San Sebastian), cu comunicări semnate de nume în mare majoritate de genul feminin : Verena Stolcke (Barcelona), Maria Jesús Buxo (Barcelona), Signe Howell & Marit Melhuus (coautoare, ambele din Oslo), Hildegard Diemberger (Viena), Marianne Gullestad (Trondheim) și Serge Tchekzeoff (Paris).

Duminică, 2 septembrie, au avut loc : panelul 3 — „*Cum se făurește istoria*” (*Making History*), condus de Kirsten Hastrup (Copenhaga) și avînd ca protagoniști pe John Davis (Kent), Thomas Hauschild (Köln), Anne Knudsen (Copenhaga), Michael Herzfeld (Indiana — un american la Coimbra !), Joao de Pina-Cabral (Lisabona), Akis Papataxiarchis (Atena) ; și panelul 4 — „*Să înțelegem ritualul*” (*Understanding Ritual*), sub conducerea lui Daniel de Coppet (Paris), și cu contribuții aparținînd lui Gerd Baumann (Brunel), Michel Cartry (Ivry-sur-Seine), Raymond Jamous (Paris), Charles Malamoud (Paris), David Parkin (Londra) și J. D. M. Platenkamp (Leiden).

Din păcate, aceste mese rotunde s-au suprapus, două cîte două, astfel încît nu se putea frecventa integral decît cîte una în fiecare cele din cele două zile. Marea editură britanică Routledge și-a asumat însă sarcina de a tipări comunicările susținute în cadrul tuturor celor patru paneluri, cu speranța mărturisită că ele vor repeta impactul benefic al faimoaselor prime patru volume ce au deschis, în 1965, seria „ASA Monographs”.

Ultima zi — luni, 3 septembrie — a fost lăsată la dispoziția liberei inițiative. S-au organizat, astfel, numeroase mese rotunde mai mici, pe teme cele mai diverse : „*Istoria antropologiei europene*”, „*Familia europeană*”, „*Antropologia medicală în Europa*”, „*Antropologia Japoniei*”, „*Consumul de alcool în comun, rolurile de gen și religia în societățile europene*”, „*Antropologia aplicată*”, „*Metodologia cercetării de teren*” etc.

Deosebite momente de atracție a furnizat serviciul de filme etnografice, organizat de Institutul de Film Științific (Institut für den Wissenschaftlichen Film) din Göttingen prin Dr. Rolf Husmann, Dr. Beate Engelbrecht și Dörte Engelkes. Amenajat în holul Muzeului de Antropologie, serviciul a funcționat cu program continuu, în toate zilele Conferinței. Între filmele ce puteau fi vizionate s-a numărat și „*Bocet din Desa*”, film realizat în 1968 la Desa (jud. Dolj) de Dr. Franz Simon, cu asistența științifică asigurată de Al. Amzulescu. (Ulterior, Institutul din Göttingen a trimis la biblioteca Centrului de Cercetări Antropologice din București cataloagele filmelor etnografice, în care se află 41 filme cu subiecte românești, girate din punct de vedere științific de Cornel Irimie, Corneliu Bucur, Georgeta Stoica, Anca Giurchescu Andrei Buesan, G. Habenicht.)

Un alt punct de atracție l-au constituit standurile de cărți, organizate de cîteva dintre cele mai mari edituri britanice : Oxford University Press, Cambridge University Press și Routledge. Ochiul iubitor de publicație bună și frumoasă se putea opri, de asemenea, **asupra** standului unde se afla expusă întreaga colecție de pînă acum (paisprezece numere **apărute**) a revistei „Terrain”, revistă semestrială a Direcției Patrimoniului Etnologic din Franța.

Conferința de la Coimbra s-a încheiat luni, 3 septembrie d.a., odată **cu intrunirea**, la ora 17, a primului forum al membrilor EASA — circa 400 la număr — , în Sala **Mare** a Centrului de Conferințe al Universității, aceeași incintă care găzduise și deschiderea.

Pentru un antropolog român, o manifestare științifică precum cea de la Coimbra este — a fost, de-adevăratelea — un prilej de a ieși în lumea largă, după o perioadă de claustrare forțată, contrară însuși spiritului acestei discipline științifice. Căci nici o altă știință nu este mai îndreptățită să-și asume menirea de a înlesni comunicarea între oamenii și culturile de pe planeta noastră așa cum e îndreptățită să o facă știința omului și a culturii. Din acest punct de vedere, semnatarul relatării de față are satisfacția nu numai de a fi trăit o experiență memorabilă, dar și pe aceea de a fi cîștigat mulți prieteni, din diverse țări, pentru antropologia culturală din România.

N-am putca incheia aceste rânduri fără a consemna excelența organizare a Conferinței, calificativ la care au contribuit, între alți confrăți portughezi, profesorii M. L. Rodrigues de Areia, Fernao Diaz, Jacques Houart (un belgian naturalizat la Coimbra), Joao de Pina-Cabral și alții pe care nu-i știu, iar ca instituții: Banco Português do Atlantico, Câmara Municipal de Coimbra, Instituto Nacional de Investigaçao Cientifica, Junta Nacional de Investigaçao Cientifica e Tecnologica, Ministère de la Recherche et de la Technologie (Franța), Ricópia (Comércio e Equipamentos de Escritório), Universidade de Coimbra și Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research (fundație scandinavă, care subvenționează și asociația „Current Anthropology”). Munca de secretariat și administrație a fost asigurată de „statul major” al Profesorului Kuper dar în această activitate localnicii au angrenat și câțiva studenți portughezi (și fete și băieți) de o deosebită gentilețe și promptitudine.

S-a hotărât ca următoarea conferință să aibă loc peste doi ani, locul de desfășurare urmînd a fi stabilit între timp.

GHEORGHIȚĂ GEANĂ